УДК 657.24: 06.05

Шестерняк М.М.,
аспірант кафедри аудиту, ревізії та контролінгу
Тернопільський національний економічний університет

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ КЛАСИФІКАЦІЇ ДОХОДІВ ВІД СПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У БУДІВНИЦТВІ

Постановка проблеми. За сучасних умов ринкової економіки виникає необхідність перегляду та уточнення багатьох категорій у фінансовому обліку. Доходи ж виступають економічною категорією, що є ключовою у системі вартісного виміру майна будь-якого суб'єкта господарювання, незалежно від їх виду діяльності та форми власності. Як відомо, основною метою фінансово-господарської діяльності господарюючого суб'єкта є одержання прибутку, що залежить безпосередньо від величини отримуваних доходів. Таким чином, особливої актуальності набуває необхідність змін у формуванні інформації про доходи у процесі здійснення господарської діяльності, зокрема - доходів від спільної діяльності. Адже спільна діяльність без створення юридичної особи є особливою формою підприємництва, що надає її учасникам суттєві переваги у процесі здійснення спільного проекту, базується на спільному розподілі результатів та ризиків. Даний вид господарювання застосовують у малому та середньому бізнесі різних галузей економіки, однак запровадження жорстких обмежень у сфері фінансування житлового будівництва роблять його перспективним саме у будівництві. Відповідно, постає потреба у з'ясуванні сутності та класифікації доходів від спільної діяльності без створення юридичної особи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сутність та економічну природу поняття "доходу" досліджують у наукових публікаціях провідні науковці, зокрема: А. Маршалл, Дж.С. Мілль, П.А. Самуельсон, А.Сміт, Е.С. Хендріксен і М.Ф. Ван Бред та інші. Проблеми обліку доходів та їх класифікації розглядають у своїх працях такі відомі вчені-економісти, як: Ф.Ф. Бутинець, В.А. Дерій, З.В. Задорожний, Л.В. Нападовська, Г.В. Нашкерська, М.С. Пушкар, Л.К. Сук та П.Л. Сук, Н.М. Ткаченко та інші. Незважаючи на значні здобутки у дослідженнях цих науковців, низка питань потребує подальшого вирішення. Зокрема недостатньо обґрунтовані питання класифікації доходів від спільної діяльності.

Постановка завдання. Основною метою даної статті є теоретичне обґрунтування дефініції "дохід", визначення сутності доходів від спільної діяльності, аналіз та узагальнення існуючих теоретичних підходів до класифікації доходів у фінансовому обліку, групування доходів за видами діяльності підприємства та розгляд класифікації доходів у будівельних організаціях, а також формування класифікації доходів від спільної діяльності без створення юридичної особи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проблеми сутності, методи оцінки та критерії визнання доходів виступають предметом дискусій теоретиків та практиків, оскільки велика кількість наукових праць присвячена даній тематиці. Так, сутність доходів описана у дослідженях таких відомих вчених, як А.Сміта, Дж.С. Мілля, А. Маршалла, П.А. Самуельсона, Е.С. Хендріксена і М.Ф. Ван Бреда.

А. Сміт вважає, що першоджерелами доходу є заробітна плата, земельна рента і прибуток на капітал [1]. Як стверджує Дж.С. Мілль, доходи потрібно розглядати у 2-х аспектах: "доходи від продуктивної праці" (праці, результати якої здобуті та які споживає суспільство у продуктивній формі) і "доходи від непродуктивної праці" (простий перерозподіл доходу, створеного продуктивною працею) [2, с. 114]. А. Маршалл подає дефініцію "дохід" у широкому трактуванні, при цьому прирівнює грошовий дохід з поняттям "торгово-промисловий капітал" [3, с. 120]. П.А. Самуельсон трактує, що дохід є приплив грошей та, зокрема, являє собою загальну суму грошей, що зароблені і оформлені протягом певного періоду (зазвичай за рік) [4, с. 88].

На якісно новому рівні розглядають сутність доходів, їх склад та умови визнання Е.С. Хендріксен і М.Ф. Ван Бред, які, аналізуючи суть даного поняття, критикують визначення доходів, що подано у стандарті ААА (Американської асоціації бухгалтерів), що заперечує використання методу повідсоткового закінчення робіт [5, с. 233]. Як відомо, за цим методом дохід вважають одержаним до того, як продукція чи послуги передані покупцю. Разом з тим, вказаний метод є одним із основних при визначені доходу у будівельній індустрії відповідно до МСБО 11 "Будівельні контракти" [6] та П(С)БО 18 "Будівельні контракти" [7].

В економічній літературі довідкового характеру розглядають дефініцію "дохід" з трьох позицій: 1) збільшення економічних вигід протягом звітного періоду у формі набуття або зростання активів чи зменшення зобов'язань, що забезпечує зростання капіталу і не є внесками учасників (акціонерів); 2) гроші або матеріальні цінності, одержані від виробничої, комерційної, посередницької чи іншої діяльності (виторг); 3) сума будь-яких коштів, вартість матеріального та нематеріального майна, інших активів, зокрема цінних паперів чи деривативів, одержаних платником податку у власність, нарахованих на його користь або набутих незаконним шляхом (отриманих як хабар, викрадених чи знайдених як скарб, не зданий державі) протягом відповідного податкового звітного періоду [8, с. 251]. Окрім цього, дохід розглядають як гроші або матеріальні цінності, одержувані державою, юридичною та фізичною особою внаслідок якої-небудь діяльності [9, с. 324].

Значна кількість провідних сучасних вчених, зокрема Ф.Ф. Бутинець, В.А. Дерій, М.С. Пушкар, Л.К. Сук, П.Л. Сук та інші також досліджують "доходи".

Так, зокрема, М.С. Пушкар вважає, що дохід як економічна категорія у загальному розумінні означає потік грошових та інших надходжень за одиницю часу, при цьому складається з таких пофакторних елементів, як прибуток, заробітна плата, відсоток і рента [10, с. 389]. На думку Ф.Ф. Бутинця, "дохід" є надходженням економічних вигод, що виникають у результаті діяльності підприємства у вигляді виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), гонорарів, відсотків, дивідендів тощо [11, с. 526]. Як стверджує В.А. Дерій, дохід – це економічна категорія, що означає одержання підприємством певних активів (грошей, матеріальних ресурсів) чи зменшення сум зобов'язань, які спонукають до збільшення сум власного капіталу (за мінусом збільшення сум капіталу з внесків власників або учасників) [12, с. 28]. Л.К. Сук та П.Л. Сук зазначають, що доходи – збільшення економічних вигід у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язання, які приводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків власників) [13, с. 378].

У свою чергу, згідно з п. 7 МСФЗ 18 "Дохід", дохід – це валове надходження економічних вигід протягом певного періоду, що виникає у ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників капіталу [14]. Доречно зазначити, що у Міжнародних стандартах фінансової звітності та Загальноприйнятих принципах бухгалтерського обліку США ((IAS) GAAP USA) відповідну увагу приділяють саме критеріям визнання доходів.

В Україні порядок ведення обліку доходів суб'єкта господарювання і порядок їх розкриття у фінансовій звітності визначають нормами П(С)БО 3 "Звіт про фінансові результати" [15], П(С)БО 4 "Звіт про рух грошових коштів" [16], П(С)БО 15 "Доходи" [17], Планом рахунків та інструкцією по його застосуванню [18], що відповідають міжнародним стандартам.

Так, згідно п. 4 з П(С)БО 3 "Звіт про фінансові результати", доходи – збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу [15].

Разом з тим, відповідно до п. 5 П(С)БО 15 "Дохід", дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), при умові, що оцінка доходу може бути достовірно визначена [17].

У будівельній індустрії облік доходів суб'єктів господарювання регламентується П(С)БО 18 "Будівельні контракти" [7]. Однак потрібно врахувати, що їх структура відрізняється від доходів згідно з П(С)БО 15 "Дохід" [17].

З огляду на те зазначимо, що претензія замовнику внаслідок затримки об'єкта будівництва з його вини збільшує дохід від виконання будь-якого договору, тобто основної діяльності відповідно до П(С)БО 18. Навпаки, суб'єкти господарювання інших галузей економіки, отримані коштів за виставленими претензіями, вважають іншим операційним доходом, оскільки їх облік доходів регламентується П(С)БО 15.

Умови визнання доходів, облік яких здійснюється відповідно до П(С)БО 15 "Дохід", також відрізняються від доходів, що отримані від виконання будівельних контрактів. Так, згідно п. 8 даного стандарту, доходи від реалізації продукції, товарів (робіт, послуг) та інших активів визнаються у разі наявності всіх наведених нижче умов: 1) покупцеві передані ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію (товар, інший актив); 2) підприємство не здійснює надалі управління та контролю за реалізованою продукцією (товарами, іншими активами); 3) сума доходу (виручки) може бути достовірно визначена; 4) є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод підприємства, а витрати, пов'язані з цією операцією, можуть бути достовірно визначені [17].

У свою чергу, згідно з п. 3 П(С)БО 18 "Будівельні контракти", доходи визнаються з урахуванням ступеня завершеності робіт на дату балансу, якщо кінцевий фінансовий результат цього контракту може бути достовірно оцінений [7].

Важливе значення для обліку доходів має порядок розрахунку ступеня завершеності для визначення доходу від виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг для виробництва із довготровалим (більше одного року) технологічним циклом.

З огляду на це, потрібно врахувати, що п. 137.3 ПКУ [19] передбачає для підприємств із довготривалим (більше одного року) технологічним циклом виробництва, виконання робіт, надання послуг, в яких договори не передбачають поетапного їх здавання, нарахування доходів здійснюється відповідно до ступеня завершеності виробництва (операції з надання послуг). При цьому, ступінь завершеності визначають таким чином: за питомою вагою витрат, здійснених у звітному податковому періоді, у загальній очікуваній сумі таких витрат та/або за питомою вагою обсягу послуг, наданих у звітному податковому періоді, у загальному обсязі послуг, які має бути надано.

Окрім цього, важливо вказати на відмінність між фінансовим та податковим обліком. Адже, як зазначено у п. 11 П(С)БО 15 [17] можна встановлювати ступінь завершеності операцій із надання послуг через вивчення виконаної роботи. У свою чергу, п. 4 П(С)БО 18 [7] теж називає вимірювання та

оцінку виконаної роботи одним із методів оцінки ступеня завершеності робіт за будівельним контрактом. Тобто, даний стандарт дозволяє використовувати такі три методи:

1) вимірювання та оцінка виконаної роботи;

2) співвідношення обсягу завершеної частини робіт та їх загального обсягу за договором підряду в натуральному вимірі (кв. м, куб. м, тонни тощо);

3) співвідношення фактичних витрат від початку виконання договору підряду до дати балансу та очікуваної (кошторисної) суми загальних витрат договором. Однак, ПКУ про такі не згадує.

Таким чином, враховуючи вищезазначене, пропонуємо змінити метод у наказі про облікову політику чи договорі (примітках до договору) для того, щоб не вести подвійний облік доходів.

Як свідчить практика, найчастіше використовують перший метод (вимірювання та оцінки виконаної роботи). Однак, на нашу думку, саме третій метод (співвідношення фактичних витрат від початку виконання договору підряду до дати балансу та очікуваної (кошторисної) суми загальних витрат договором) є найбільш точним та спроможним уникнути багатьох проблем. Причиною ж такої ситуації є вимушене використання типової форми № КБ-2в.

Якщо на дату балансу існує імовірність того, що загальні витрати на виконання договору підряду перевищуватимуть загальний доход за ним, тоді очікувані збитки визнають витратами звітного періоду з виключенням фактичних витрат на виконання цього договору підряду до собівартості реалізації.

У свою чергу, до доходу від виконання договору підряду генпідрядник включає весь доход (виручку) від робіт за договором підряду, а субпідрядник – доход (виручку) від виконання робіт за договором субпідряду. При цьому, вартість робіт, виконаних субпідрядниками, генпідрядники включають до собівартості будівельно-монтажних робіт як "інші прямі витрати", пов'язані з виконанням договору підряду.

До доходу від виконання договору підряду підрядники включають також суму відхилень, претензій та заохочувальних виплат. Окрім цього, кошти, одержані в результаті застосування майнової відповідальності за порушення замовниками умов договору підряду, підрядники теж відображають у складі доходу від його виконання.

Не визнають доходами аванси, одержані від замовників для фінансового забезпечення виконання договору підряду. Ці суми підрядник відображає в складі зобов'язань, які зменшуються після прийняття замовником виконаних робіт, визнання доходу та заліку заборгованостей.

Щодо документального оформлення виконання будівельно-монтажних робіт, то незважаючи на зміни у чинному законодавсті та нову редакцію Методичних рекомендацій з формування собівартості будівельно-монтажних робіт від 31.12.2010 р № 573, залишається незмінним те, що реєстром обліку виконаних будівельно-монтажних робіт у натуральному та вартісному вимірі є журнал обліку виконаних робіт (форма № КБ-6). Дані цього журналу служать підставою для складання Акта приймання виконаних робіт (типова форма № КБ-2в) і Довідки про вартість виконаних будівельних робіт та витрати (типова форма № КБ-3), які використовуються для розрахунків із замовником за виконані будівельні роботи та складання звітності у будівництві.

Отже, враховуючи вищезазначене, пропонуємо типову форму № КБ-2в заповнювати за фактичними показниками, оскільки саме такі показники відображатимуть найбільш точну інформацію.

Як відомо, на структуру доходів будівельних підприємств та організацій впливає система ціноутворення, яка залежить від виконання будівельного контракту або договору підряду. Так, зокрема, на визначення доходів і витрат протягом виконання договору підряду впливатиме те, як ці договори поділяються в залежності від способу визначення ціни:

а) договір з фіксованою ціною – передбачає фіксовану (тверду) договірну ціну всього обсягу робіт за договором підряду або фіксовану ставку за одиницю кінцевої продукції будівництва ($м^2$, кількість місць тощо);

б) договір за ціною "витрати плюс" – передбачає договірну ціну як суму фактичних витрат підрядника на виконання договору підряду та погодженого у договорі прибутку (у вигляді відсотка від витрат або фіксованої величини) [20].

Потрібно врахувати, що кінцевий фінансовий результат за договором підряду з фіксованою ціною може бути достовірно оцінений за наявності одночасно таких умов: 1) можливості достовірного визначення суми загального доходу від виконання договору підряду; 2) ймовірного отримання підрядником економічних вигод від виконання договору підряду; 3) можливості достовірного визначення суми витрат, необхідних для завершення договору підряду, і ступеня завершеності робіт за договором підряду на дату балансу; 4) можливості достовірного визначення та оцінки витрат, пов'язаних з виконанням договору підряду, для порівняння фактичних витрат за цим договором підряду з попередньою оцінкою таких витрат.

У свою чергу, кінцевий фінансовий результат в договорі підряду за ціною "витрати плюс" передбачає такі умови: 1) ймовірне отримання підрядником економічних вигод від виконання договору підряду; 2) можливість достовірного визначення витрат, пов'язаних з виконанням договору підряду, незалежно від імовірності їх відшкодування замовником.

У випадку, якщо кінцевий фінансовий результат за договором підряду не може бути оцінений достовірно, то відповідно "дохід" визначають у сумі фактичних витрат від початку виконання договору підряду щодо яких існує імовірність їх відшкодування; а "витрати" за договором підряду визнають витратами того періоду, протягом якого вони були зазнані.

Варто також відмітити, що у разі відсутності імовірності відшкодування витрат дохід не визнається [20].

Окрім цього, якщо у наступних звітних періодах не існує невизначеності, яка перешкоджала у попередніх періодах отриманню достовірної оцінки кінцевого фінансового результату за договором підряду, то дохід і витрати, пов'язані з виконанням цього договору, визнають згідно з п. 3 ПСБО 18 "Будівельні контракти", як було зазначено вище.

У свою чергу, сума виплаченої неустойки (пені) та відшкодування збитків, завданих невиконанням або неналежним виконанням підрядником умов договору підряду, відноситься до інших операційних витрат та зменшує фінансовий результат будівельної організації.

Доцільно відмітити, що доходи та витрати за кожним окремим договором підряду відображають у фінансовому обліку окремо.

Разом з тим, необхідно зазначити, що методика обліку доходів від здійснення спільної діяльності без створення юридичної особи значною мірою залежить від організації обліку витрат такого виду діяльності.

Питання класифікації доходів достатньо висвітлені у науковій літературі, тому розгляд різних поглядів вчених щодо даного питання не є метою даної статті, адже коло наших інтересів – класифікація доходів від спільної діяльності у будівництві.

З огляду на це, ми тільки узагальнимо запропоновані класифікації визнаних доходів у сучасній економічній літературі (рис. 1).

Рис. 1. Схема класифікації визнаних доходів у фінансовому обліку

Аналіз економічних джерел дозволяє констатувати, що вищенаведена схема є найбільш прийнятною для фінансового обліку, однак, вважаємо, що вона неповна, оскільки схема класифікації визнаних доходів не виокремлює у собі такої групи доходів як "доходи від спільної діяльності", що пояснюється відсутністю у наукових джерелах їх об'єктивної оцінки.

Разом з тим, узагальнена класифікація доходів нездатна повністю задовольнити інформаційні потреби користувачів, яким потрібна детальніша інформація за такими критеріями, що характеризують вид та сферу його діяльності.

Таку науково-обгрунтовану класифікацію доходів будівельних організацій пропонує професор З.В. Задорожний. Вчений використовує комплексний підхід до класифікації доходів та групує їх таким чином: 1) за видами обліку; 2) за видами діяльності; 3) за можливістю контролювати; 4) за впливом на прийняття рішень; 5) за процесом реалізації; 6) за видом виробництва; 7) за періодом формування доходів; 8) за плановістю доходів; 9) за структурою доходу в будівельних контрактах; 10) за ступенем оподаткування доходу; 11) за видом доходу; 12) за впливом інфляційних процесів; 13) за ступенем деталізації доходу; 14) за періодичністю доходу. При цьому автор детально розписує вказані критерії, зокрема пропонує згрупувати доходи будівельних організацій за видами діяльності від звичайної діяльності (чистий дохід; інші операційні доходи; дохід від участі в капіталі; інші фінансові доходи; інші доходи відповідно до їх видів) та надзвичайної діяльності (надзвичайні доходи за їх видами) [21, с. 97-100].

Класифікація доходів, що запропонована З.В. Задорожним є найбільш прийнятною, оскільки розвиває ідеї вітчизняних вчених [22; 23; 24; 25] та, зокрема, виокремлює класифікацію визнаних доходів відповідно до їх поділу за видами діяльності.

Дещо інший підхід до класифікації доходів пропонує Н.М. Ткаченко. На її думку, визнані доходи класифікують за такими групами:

- група 1 "Доходи від реалізації продукції (робіт, послуг)" (рах. № 70);
- група 2 "Інший операційний дохід" (рах. № 71);

- група 3 "Дохід від участі в капіталі" (рах. № 72);
- група 4 "Інші доходи" (рах. № 74);
- група 5 "Надзвичайні доходи" (рах. № 75) [26, с. 684-688].

Інші науковці, зокрема Г.В. Нашкерська, подає детальну класифікацію доходів відповідно до їх поділу за видами діяльності, яку здійснює окремий суб'єкт господарювання (рис. 2). Також автор зазначає, що такий підхід дає можливість оцінити вплив кожного суттєвого виду доходів на фінансовий результат діяльності підприємства звітного періоду [27, с. 389-390].

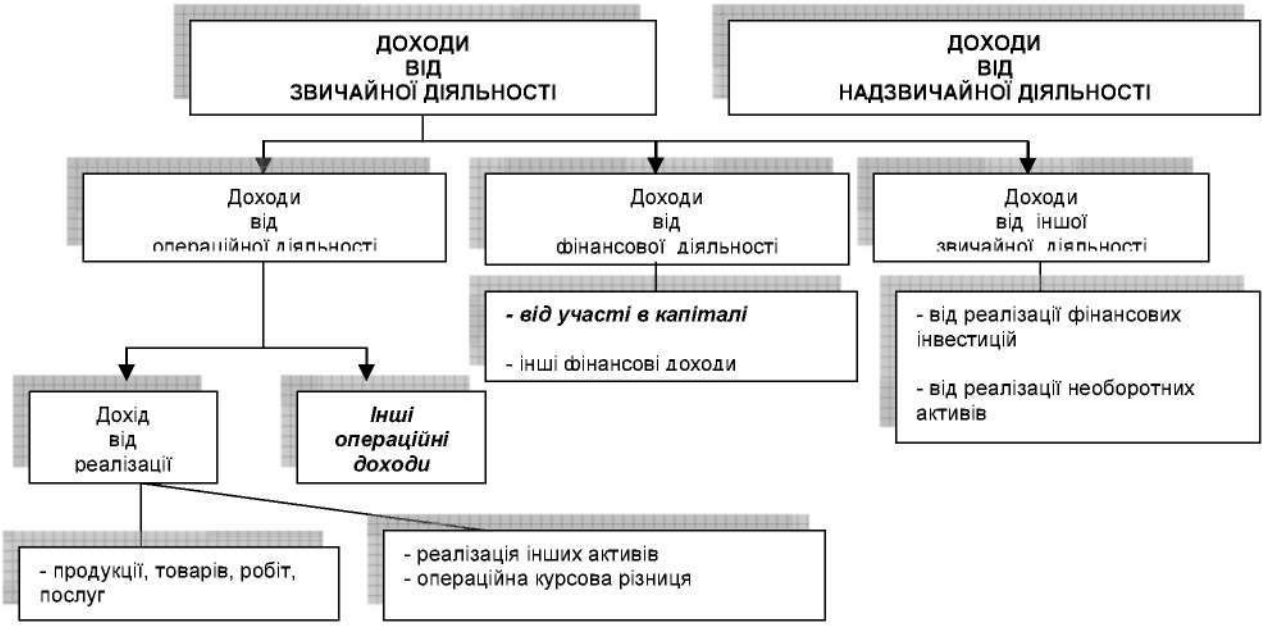

Рис. 2. Групування і зміст доходів за видами діяльності підприємства [27, с. 390]

Отже, можна стверджувати, що доходи суб'єктів господарювання можна класифікувати за різними ознаками у залежності від мети, для досягнення якої необхідна така інформація.

Запропоновані цими науковцями класифікації виокремлюють таку групу доходів, як "Дохід від участі в капіталі", яка включає, у свою чергу, доходи від спільної діяльності, що обліковуються на субрахунку 722 "Дохід від спільної діяльності", де узагальнюється інформація про доходи, що пов'язані із збільшенням частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування, зокрема внаслідок отримання спільними підприємствами прибутків або зростання їх власного капіталу внаслідок інших подій (наприклад, переоцінка необоротних активів, інвестицій тощо).

Підсумовуючи вищевказане, зазначимо, що для учасників спільної діяльності є актуальними класифікації доходів за групами, наведеними З.В. Задорожним, Н.М. Ткаченко і Г.В. Нашкерською, оскільки доходи від здійснення спільної діяльності зі створенням юридичної особи відображають як дохід від участі в капіталі (рах. № 72 "Дохід від участі в капіталі", субрах. № 722 "Дохід від спільної діяльності"). Однак про доходи від спільної діяльності без створення юридичної особи вчені не згадують. При цьому доходи у сумі, що відповідають частці учасника у спільній діяльності без створення юридичної особи мають відображатися контрагентом загальною сумою у складі інших операційних доходів (рах. № 71 "Інший операційний дохід" на відповідних субрахунках), що виділені окремою класифікаційною групою ("Інші операційні доходи") згаданими авторами.

Висновки з проведеного дослідження. Відсутність розуміння сутності доходів від спільної діяльності без створення юридичної особи та особливостей її ведення негативно впливає на якість інформації про фактичні витрати, доходи та фінансові результати такого виду діяльності, ефективність її виконання на практиці та додає ще одну прогалину у теорії вітчизняного обліку. Отже, постає нагальна потреба у визначені сутності доходів спільної діяльності.

Відповідно, на основі власних критичних напрацювань у цій сфері, зазначимо, що доходи від спільної діяльності – це надходження економічних вигод (окрім внесків учасників), які виникають у результаті фактів господарювання у межах спільної діяльності (як зі створенням, так і без створення юридичної особи), наслідком яких є збільшення спільного майна контрагентів без зростання (збільшення) зобов'язань у межах такої діяльності.

З огляду на те, що правильна класифікація за видами діяльності суб'єкта господарювання на рахунках фінансового обліку є основою правильного рознесення тих чи інших доходів та витрат по рядках звітності, зокрема Звіту про фінансові результати (форма № 2) та Звіту про рух грошових коштів (форма № 3), враховуючи специфіку формування звітності про результати спільної діяльності

на території України без створення юридичної особи і характерні особливості даного виду господарювання, а також податкових розрахунків, пропонуємо використовувати класифікацію доходів, яку зображено на рис. 3, що значно полегшить роботу оператора спільної діяльності та дозволить максимально наблизити фінансовий облік та податкові розрахунки щодо спільної діяльності без створення юридичної особи.

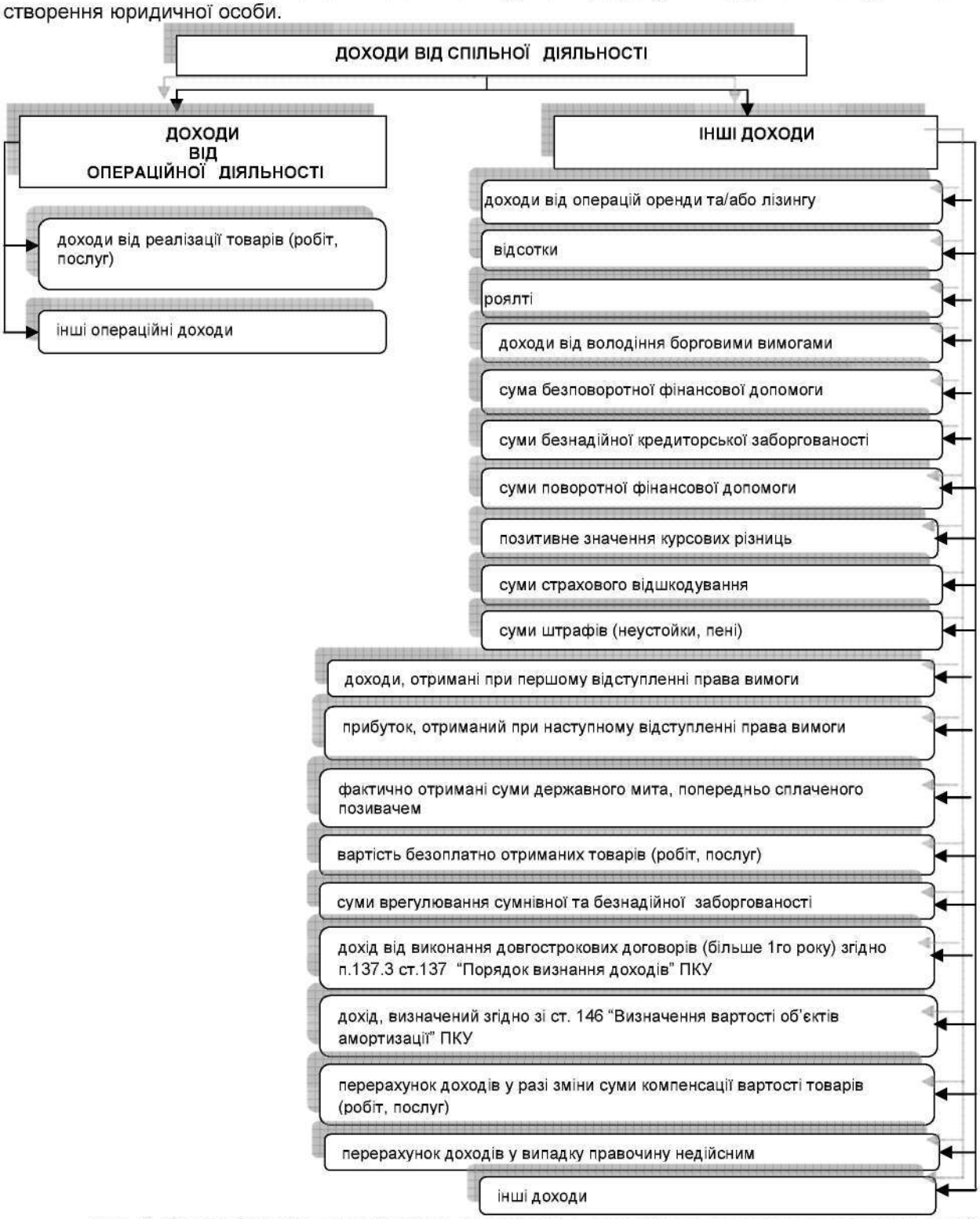

Рис. 3. Класифікація доходів від спільної діяльності без створення юридичної особи (розробка автора)

Застосування запропонованої класифікації доходів спільної діяльності (рис. 3) дозволить оптимізувати структуру доходів, забезпечити їх достовірний облік, визначити рентабельність окремих видів продукції (робіт, послуг), здійснювати контроль за їх одержанням та отримувати детальнішу

інформацію для аналізу діяльності учасників спільної діяльності без створення юридичної особи з метою визначення напрямів підвищення прибутковості.

Бібліографічний список

1. Смит А. Исследование о природе и причинах багатства народов. Кн. 1. / А. Смит. – Москва: Ось-89, 1997. - [Електронный ресурс]: – Режим доступа: http://www.library.tane.edy.ua/files/smit_a.html - Назва з екрану.
2. Милль Дж.С. Основы политической экономии с некоторыми приложениями к социальной философии / Дж.С. Милль. - [науч. ред. И.В. Филатов]; - [пер. В.Б. Бобров]. – М. : Эксмо, 2007. – 1038 с. – (Серия "Антропология єкономической мысли").
3. Маршалл А. Основы экономической науки / А. Маршалл. - [пер. с англ. В.И. Бомкин]. - М. : Эксмо, 2008. – 831 с. – (Серия "Антропология єкономической мысли").
4. Самуэльсон П.А. Экономика: В 2 т. / П.А. Самуэльсон. – М. : Алгон, 1992. – Т. 2. – 416 с.
5. Хендриксен Э.С. Теория бухгалтерского учета / Э.С. Хендриксен, М.Ф. Ван Бреда; - [пер. с англ.] - [под. ред. проф. Я.В. Соколова]. – М. : Финансы и статистика, 1997. – 576 с.
6. Міжнародний стандарт фінансової звітності 11 "Будівельні контракти" (вступив у силу з 1 січня 1995 р.), зі змінами та доповненнями станом на 01.01.2012 р. [Електронний ресурс]: // Режим доступу до стандарту: http://www.minfin.kmu.gov.ua.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 "Будівельні контракти", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2001 р. № 205 з врахуванням змін [Електронний ресурс]: // Режим доступу до станд.: http://www.rada.gov.ua.
8. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – К. : Знання, 2007. – 1072 с.
9. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD) / [уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел]. – К.; Ірпінь : ВТФ "Перун", 2007. – 1736 с.
10. Пушкар М.С. Фінансовий облік : [підручник] / М.С. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 628 с.
11. Бухгалтерський фінансовий облік : [підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навч. закл.] / [за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця] – [7-ме вид., доп. і перероб.]. – Житомир: ПП "Рута", 2006. – 832 с.
12. Дерій В.А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю : [монографія] / В.А. Дерій. – Тернопіль: ТНЕУ, "Економічна думка", 2009. – 272 с.
13. Сук Л.К. Бухгалтерський облік : [навчальний посібник] / Л.К. Сук, П.Л. Сук. – К. : Знання, 2005. – 471 с. – (Вища освіта XXI століття).
14. Міжнародний стандарт фінансової звітності 18 "Дохід" (вступив у силу з 1 січня 1995 р.), зі змінами та доповненнями від 01.01.2012 р. [Електронний ресурс]: // Режим доступу до стандарту: http://www.minfin.kmu.gov.ua.
15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87 з врахуванням змін [Електронний ресурс]: // Режим доступу до станд.: http://www.rada.gov.ua.
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 "Звіт про рух грошових коштів", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87 з врахуванням змін [Електронний ресурс]: // Режим доступу до станд.: http://www.rada.gov.ua.
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 з врахуванням змін [Електронний ресурс]: // Режим доступу до станд.: http://www.rada.gov.ua.
18. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 з врахуванням змін [Електронний ресурс]: // Режим доступу до інформ.: http://www.rada.gov.ua.
19. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI - ВР, зі змінами та доповненнями, редакція від 19.01.2012 р. [Електронний ресурс]: // Режим доступу до кодексу: http://www.liga.zakon.ua.
20. Наказ Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 31.12.2010 р. № 573 "Про затвердження нової редакції Методичних рекомендацій з формування собівартості будівельно-монтажних робіт", чинний від 01.04.2011 р. [Електронний ресурс]: // Режим доступу до інформ.: http://www.liga.zakon2.ua/Методрекомендації.
21. Задорожний З.В. Внутрішньогосподарський облік у будівництві: [монографія] / З.В. Задорожний. - Тернопіль: Економічна думка, 2006. – 336 с.
22. Друри К. Введение в управленческий и производственный учт: [пер. с англ.]; - [под ред. С.А. Табалиной] / К. Друри. – М. : Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 560 с.

23.Облік в галузях економічної діяльності: автотранспорт і будівництво. [навч. посібник для студ. вузів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит"] / Н.М. Малюга, Я.В. Лебедевич, Л.П. Горецька, Г.В. Давидюк. – [за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця]. – Житомир, ЖІТІ, 2000. – 480 с.

24.Нападовська Л.В. Управлінський облік: [підручник для вищих навч. закл.] / Л.В. Нападовська. – К. : Книга, 2004. – 544 с.

25.Добровський В.М. Управлінський облік : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В.М. Добровський, Л.В. Гнилицька, Р.С. Коршикова ; за ред. В.М. Добровського. – К. : КНЕУ, 2003. – 235 с.

26.Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : [підручник] / Н.М. Ткаченко. – [3-тє вид. допов. і перероб.]. – К. : Алерта, 2008. – 926 с.

27.Нашкерська Г.В. Фінансовий облік : навчальний посібник / Г.В. Нашкерська. – К. : Кондор, 2009. – 503 с.

Анотація

Розглянуто та обґрунтовано поняття "дохід" та "доходи від спільної діяльності". Узагальнено існуючі теоретичні підходи до класифікації доходів у сучасній економічній літературі. Запропоновано класифікацію доходів від спільної діяльності без створення юридичної особи.

Ключові слова: *будівництво, дохід, класифікація доходів, доходи від спільної діяльності.*

Аннотация

Рассмотрены и обоснованы понятие "доход" и "доходы от совместной деятельности". Обобщенно существующие теоретические подходы к классификации доходов в современной экономической литературе. Предложена классификация доходов от совместной деятельности без создания юридического лица.

Ключевые слова: *строительство, доход, классификация доходов, доходы от совместной деятельности,*

Annotation

Considered and grounded concept "profit" and "profits from joint ventyre". The generalized existent theoretical going is near classification of profits in modern economic literature. Classification of profits is offered from joint ventyre without creation of legal entity.

Key words: *construction, profit, classification of profits, profits from joint activity.*